

Mr.241/1011/,IV metai. Die p h o l z,1948 m.spalio mėn.27 d.

Berlyno klausimas į JTO visumos posėdį?

Iš Paryžiaus pranešama, kad D. Britanijos, JAV ir Prancūzijos atstovai dar vakar vakare ar šiandien anksti susirinks aptarti padėties, ku= si susidarė po to, kai Višinskis panaudojo veto. Vakaro posėdžiavo 6 "neu= traliųjų" komisija. Manoma, kad vakariečių užs. reikalų ministrai nu= tarsią Berlyno klausimą iš Saugumo Tarybos perkelti į JTO visumos po= sėdžius.

Politiniai korespondentai praneša, kad šiuo metu Londone manoma, jog Maskva po savo veto, nors ir neplanuojanti naujo stigaus sprendimo, tačiau per žiemos mėnesius laukianti vakariečių "oro koridoriaus" veiklos susilpnėjimo. Vakariečiai gi esą įsitikinę, jog "oro korido= riaus" veikla nė kiek nesusilpnėsianti. Nežiūrint sunkumų, kuriuos rei= kėsia perkelti, Londone manoma, jog vakariečių pozicijos nesubraškėsian= čios. Tuo tarpu per žiemą ūkinė padėtis sovietų zonoje žymiai turėsian= ti pasunkėti.

Jei vakariečių užsienių reikalų ministrai nuspręstų Berlyno klausimą perkelti į JTO visumą, tai ir tuo atveju praktiškos reikšmės nesą galima numatyti. Jei JTO visumoje būtų priimta rezoliucija, smer= kianti sovietų elgesį, tai šitai tebtų daugiau "didelė moralinė pa= spirtis. Tačiau radikaliausias atsakymas į Višinskio "net" ir toliau palieka nuolat tobulinamas Berlyno aprūpinimas oro keliu.

Politinėje komisijoje Graikijos klausimas

Vakar politinėje komisijoje 50:6 balsų santykiu atmestas Jugosla= vijos pasiūlymas į posėdžius pakviesti sukilėlių atstovus. Vėliau buvo perskaityta vakariečių rezoliucija, kurioje smerkiama Bulgarija, Rumu= nija ir Jugoslavija, teikiančios Graikijos sukilėliams pagalbą. Rezolivi= oje siūloma dabartinei Balkanų Komisijai savo darbą prailginti dar vieneriems metams. Britų ir amerikiečių atstovai savo kalbose nurodė tą nuolatinį pavojų pasaulio taikai, gresiantį Balkanuose. Rytoj komi= sija tęs savo darbą.

Saugumo Taryboje buvo svarstomas Egipto pranešimas, kuriame žydai kaltinami pažeidę ginklų paliaubas. Egipto atstovą palaikė ir Libano= nas. Žydai tvirtino, kad ginklų paliaubas pažeidę egiptiečiai. Palestinos tarpininkas dr. Ralph Bunche kvietė abi kariaujančias puses atitraukti savo kariuomenes į pozicijas, kuriose būta spalio mėn. 15 d.

Palestinos klausimas atidėtas ligi ketvirtadienio.

Kitos įvairios žinios

Po kietų kovų policijai ir kariuomenei pavyko užimti beveik visas vidurio Prancūzijos kasyklas. Darbininkai svaidė akmenimis, gelžgaliais ir kt. Šiaurės Prancūzijoje kasyklas kariuomenė perėmė be jokio pasi= priešinimo.

Vakar baigė konferenciją Vakarų Unijos užsienių reikalų ministrai. Prie posėdžių nutarimus bus paskelbtas atskiras komunikatas. Manoma, kad aptarti šie klausimai: Vakarų Unijos gynybos pakto išplėtimas į Atlanto pakta, įjungimas į gynybos planą kitų Europos antikomunistinių valstybių: Irlandijos, Islandijos, Portugalijos, Skandinavijos, Turkijos, Graiki= jos ir Italijos, vakarų Vokietijos valstybės įsteigimas ir reparacijų klausimas.

Kanados gynybos ministeris vakar spaudos atstovams pareiškė, kad esan= talimas dalykas, jog netrukus būsianti pasirašyta Atlanto sutartis.

Per paskutinę savaitę britų ir amerikiečių lėktuvai Berlynan pristatė 3500 to maisto ir anglies.

Vakar tarp Lėneburgo ir Hamburgo greitasis traukinys vienoje vietovėje užlėkė ant sunkvežimio. Yra daug sužeistų.

Kaip praneša vokiečių radijas, netrukus bus leistas mažasis pasienio sudėjimas tarp Vokietijos ir Šveicarijos.

Žymus Azovo jūros uostas Mariupol, kaip pranešama, dabar "perkrikšty= tas" neseniai mirusio Kominformo steigėjo A. Ždanovo vardu.

V i e t o s ž i n i o s :

= Maisto Skyrius praneša: spalio mėn. 27 d., trečiadienį nugriebtą piemeną gauna Nr. 79 - 213. Rytoj, spalio mėn. 28 d., - Nr. 214 - 337.
 = Šiandien, spalio mėn. 27 d., išduodama mėsa: Nr. 151 - 300 nuo 10 ligi 11 val., Nr. 301 - 470 nuo 11 ligi 12 val. ir Nr. 1 - 150 nuo 12 - 13 val. Bulvės ir daržovės išduodamos medinėje stovykloje šiandien, spalio mėn. 27 d. Nr. 20 - 240 nuo 15 ligi 16 val. ir Nr. 241 - 469 nuo 16 - 17 val. Mūrinėje stovykloje bulvės ir daržovės išduodamos ketvirtadienį, spalio mėn. 28 d., Nr. 2 - 150 nuo 9 ligi 10 val., Nr. 151 - 300 nuo 10 ligi 11 val. Nr. 301 - 470 nuo 11 - 12 val.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys iš pereinamojo numerio/

Sagtis, - ies - vok. die Schnalle, die Spange, pvz. diržo sagtis, ne "spitė".
Segė /kirtis ž. gale/ - prisiseigamas dažnai ir suseigamas papuošalas, "broška" iš vok. die Brosche.

Segtukas - prnc. agrafas, ne: grafka, grafė, agrafk, adata su buožele kam prisegti, pvz. aukų ženkleliams prie krūtinės.

Smaigė - ne: "spilka", nelž.; lenktinis įrankis plaukams smeigti, kad jie laikytųsi.

Smeigtas, ne: "knopkė, knopka", žr. saga - prietaisas, arba plačiagalvė vinde, popieriui prisegti.

Segiklis, ne: "spilka" - spiruoklinis prietaisas kam susegti ar prisegti.

Varlikė - spaustukinis prietaisėlis plaukams segti.

Vašelis, ne: "tamburka, stucikas", vok. die Näkelnadel - kablinis virbalas tam tikrai siuvinėti, arba tamburuoti /ne: tamburavoti/. Tamburas, prnc. - tam tikras siuvinėjimo būdas.

Spaustukas, ne: "klemėrukas", vok. die Klammer - suraitytas prietaisas popieriui suspausti, sužnybti, susegti.

Tasė, die Tasche, - nev. - kišenė; dėklė, terba; piniginė; makštis.

Dėklė, ne: "tašė", die Tasche - krepšys, įrankis ranka neštis kam susidėti. Tai ne: rankinukas /ridikiulis/.

Kišenė, ne: tašė, vok. die Tasche.

Makštis - vok. die Tasche.

Piniginė - vok. die Tasche.

Terba - vok. die Tasche.

/bus daugiau/

Franz Lehár - žymusis operečių kūrėjas

Pereitą sekmadienį, sulaukęs 78 metų amžiaus, mirė žinomas operečių kūrėjas Franz Lehár. Nesitenkindami trumpa žinute apie šio žymaus muziko mirtį, savo skaitytojus norime šiek tiek arčiau supažindinti su šiuo muziku, kurio "Grova Liuksemburgą" ir "Linksmąją našlę" gerai prisime-
 name iš Kauno scenos.

Savo testamente kompozitorius sako: "Jei aš sukūriau muziką, kuri tautoje prigijo, tai aš šitai dariau aukštesniam tikslui, negu pramogai. Aš norėjau žmogaus širdį pavergti, norėjau įsiveržti į jo sielon, o tie gausūs tūkstančiai atsiliepimų, kuriuos aš esu gavęs iš viso pasaulio kraštų, įrodo, kad šitai pasiekti man pavyko ir, kad aš neveltui dirbau."

Žinia apie Franz Lehár mirtį žaibo greitumu aplėkė visą pasaulį, muzikos mylėtojų širdyse įspausdama liūdesio žymių, nes tikrai ten, kur skambėjo muzika, Franz Leháro vardas buvo tikrai žinomas. Franz Lehár yra nepaprastai pagarsėjęs savo operetėmis, o jo "Linksmoji našlė", kurią jis sukūrė, būdamas 35 metų, per pirmuosius penkerius metus buvo passtatyta 8.000 kartų. Franz Leháro kūryba bazuojasi Vienos operetėmis, tačiau jis šią muzikos rūšį ypatingai nušviežino ir praturtino.

Velionies palaikai laidojami š.m. spalio mėn. 30 d., Austrijoje, jo gyvenamojoje vietoje Bad Ischle.

Kitos žinios

= Atidarydamas naująją britų parlamento sesiją, kalbėjo karalius Jurgis VI apie užsienio politiką ir ūkinę padėtį. Parlamento darbotvarkėje yra 18 įvairių punktų.

= Vakar Varšuvoje iškilmingai palaidoti Lenkijos primaso kard. A. Hlondo palaikai. Velionį lydėjo tūkstantinės minios žmonių.

Leidžia Diepholzo LTF Komitetas. Redaguoja Salomėja Narkelūnaitė.